

Návrh výzkumné potřeby státní správy pro zadání veřejné zakázky na projekt z programu veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“

Předkladatel - garant výzkumné potřeby

Ministerstvo vnitra

Adresa:
Milady Horákové 133/
166 21 Praha 6

Kontaktní osoba: PhDr. Jiří Úlovec
Telefon: 974 847 601
Fax: 974 835 023
E-mail: julovec@mvcz.cz

Odborný gestor projektu

Odbor archivní správy a spisové služby

Adresa:
Milady Horákové 133/
166 21 Praha 6

Kontaktní osoba: PhDr. Michal Wanner
Ph.D.
Telefon: 974 847 626
Fax: 974 835 023
E-mail: mwanner@mvcz.cz

Výzkumná potřeba

1) Název projektu:

Vývoj softwaru pro popis archiválií na základě nových Základních pravidel pro zpracování archiválií.

2) Stručný popis výzkumné potřeby, která se má řešit:

Základní pravidla pro zpracování archiválií jsou základní příručkou archiváře. Odborní archiváři podle nich postupují při pořádání archiválií, tvorbě jejich popisu a vytváření metadat o archiváliích. Jsou tedy základní metodikou pro tvorbu archivního popisu, který má podobu archivních pomůcek, ať v klasické nebo digitální podobě, a některých dalších databází (databáze archivů, databáze původců archiválií).

V letech 2011-2012 vznikla nová Základní pravidla pro zpracování archiválií (dále jen ZP), která nahradila pravidla stará více než padesát let. Nová pravidla vycházejí z mezinárodních standardů popisu archiválií, archivních institucí a popisu původců archiválií. Umožní výměnu údajů na mezinárodní i národní úrovni. Implementačním nástrojem pro realizaci nových Základních pravidel je částečně národní portál pro zpřístupnění archiválií v digitální podobě (dále jen národní portál) vytvářený v rámci projektu národního digitálního archivu při Národním archivu v Praze. Tento portál zajistí technické prostředky pro vedení evidence archivů a evidence původců archiválií a umožní rovněž prezentaci archivních pomůcek v digitální podobě.

Jeho součástí však není softwarová aplikace pro pořádání, inventarizaci a katalogizaci archiválií, která by odpovídala aktuálním požadavkům odpovídajícím novým Základním

pravidlům. Vzniká tak potřeba vytvoření softwarového nástroje plnění uvedené funkce. Tento software by byl zároveň nástrojem k implementaci zmíněných pravidel a zdrojem dat pro národní portál. V neposlední řadě se vedle archivního zpracování dokumentů v analogové podobě předpokládá popis digitálních archiválií, software musí umožnit komunikaci s Celostátním archivním portálem a zpracování metadat archiválií uložených v Národním digitálním archivu (dále jen NDA).

Další naléhavou potřebou je transformace archivních pomůcek v digitální podobě vytvořených v souladu s doposud platným národním standardem pro ukládání a zasílání archivních pomůcek druhu inventář a dílčí inventář v digitální podobě (dále jen SUZAP) do mezinárodně uznávaného formátu Encoded Archival Description (dále jen EAD).

3) Kategorie činnosti:

Aplikovaný výzkum

4) Vazba na hlavní cíl programu BETA:

Jádrum projektu je vytvoření softwaru na bázi otevřeného kódu, který by byl poskytnut bezplatně všem archivům a kulturně-vědeckým institucím. Program bude informačním a řídicím produktem a prostředkem implementace nové metodiky pro zpracování archivních fondů a sbírek. Jako takový je nástrojem k prosazení jednotnosti a udržitelnosti dané metodiky vytváření archivních pomůcek. Tento cíl projektu je v plném souladu s programem BETA.

5) Vazba na jeden ze specifických cílů programu BETA:

6) Potřeby Ministerstva vnitra
- zvýšení efektivity archivnictví

6) Cíl(e) projektu:

Cílem projektu je vytvoření softwaru, který by byl poskytnut bezplatně všem archivům. Zmíněný softwarový produkt umožní jednotnou aplikaci nových Základních pravidel pro zpracování archiválií a naplnění požadavků stanovených legislativou. Půjde o nástroj pro všechny typy archivů. Aplikace by měla vůbec poprvé umožnit zpracování dokumentů v digitální podobě a zajistit komunikaci s Celostátním archivním portálem, který je součástí NDA. Unifikovaný výstup z tohoto systému pak umožní umístění archivních pomůcek na národním portálu, případně na dalších archivních portálech. Data ve výstupním formátu EAD umožní výměnu údajů ze zahraničím. Transformace archivních pomůcek z formátu SUZAP do formátu EAD umožní doposud nerealizované zpřístupnění těchto pomůcek veřejnosti. Aplikace bude ověřena v poloprovozu.

7) Potřebnost projektu:

Nová základní pravidla pro zpracování archiválií vznikla po více než půl století. Budou výrazným zásahem do dosavadní praxe archivů, kterou y měly postavit na podstatně vyšší úroveň, zefektivnit vytváření archivního popisu, umožnit komunikaci se zahraničím a tím i účast na mezinárodních archivních projektech, a v neposlední řadě ulehčit badatelům přístup do těchto pomůcek v digitální podobě prostřednictvím dálkového přístupu. Realizace projektu bude znamenat prudký kvalitativní skok ve všech uvedených činnostech archivů předepsaných zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a v prováděcí legislativě.

8) Požadované výsledky a předpokládané výstupy projektu: R-software Z-poloprovoz, ověřená technologie
9) Způsob využití výsledků v praxi: Software bude bezplatně poskytnut všem archivům. Gestor zajistí distribuci a školení pracovníků pověřených vytvářením archivního popisu.
10) Očekávaný přínos projektu: Software umožní tvorbu archivních pomůcek v souladu s principy stanovenými novými základní pravidly, jejich zpřístupnění pomocí národního portálu, výměnu dat se zahraničím. Zpřístupnění se bude týkat i doposud nezpřístupněných pomůcek v digitální podobě ve formátu SUZAP.
11) Uživatel výsledků, další uživatelé výsledků: Národní archiv, státní oblastní archivy, archivy územně samosprávných celků, specializované archivy, soukromé archivy, bezpečnostní archivy, muzea, galerie, památníky, vědecké a výzkumné instituce a vysoké školy, které mají v držení archiválie.
12) Předpokládaná doba řešení projektu: 24 měsíců vývoj softwaru, 6 měsíců poloprovoz včetně dokončení softwaru na základě zkušeností z poloprovozu.
13) Předpokládaná cena: Maximální cena 6 000 000 Kč bez DPH. Předpokládaná maximální cena včetně DPH činí 7 200 000 Kč. V soutěži je možno dosáhnout nižší ceny. Při stanovení ceny produktu je problémem především skutečnost, že v současnosti neexistuje srovnatelný projekt zaměřený na vývoj systému pro archivní popis, na jehož základě by bylo možno usuzovat na předpokládanou cenu vývoje předmětného softwaru. Jako vzor byl proto použit rozsahem práce srovnatelný projekt systému spisové služby na bázi open-source. Tento systém byl vytvořen v roce 2008 z prostředků Ministerstva vnitra firmou blue.point Solutions za 5 000 000 Kč. Systém vytvářeli tři pracovníci po dobu tří let. Navrhovaná maximální cena byla posléze navýšena s ohledem na požadavek Národního archivu na zajištění komunikace systému s Celostátním archivním portálem a zpracování metadat archiválií uložených v NDA. Vycházíme-li z předpokladu, že rok má 52 týdnů a pracovní týden 40 hodin, vychází počet programátorských hodin následovně - $52 \times 40 \times 2,5 = 5200$ programátorských hodin na jednoho programátora. Program si vyžádá práci dvou, spíše tří programátorů. Stanovení ceny hodiny programátorské práce není snadné, neboť, jak bylo zjištěno z veřejných zdrojů, různé firmy si účtují od 400 Kč do 3 500 Kč. Předpokládáme, že cena programátorské hodiny bude blíže dolní hranici, počítáme tedy s cenou cca 400 Kč (3 programátoři) nebo 600 Kč (2 programátoři), celkovou cenu bez DPH lze tedy odhadnout na 6 000 000 Kč. Předpokládá se čerpání v průběhu tří kalendářních let, v poměru 2-3-1, přičemž poslední splátka by byla vyplacena po finalizaci produktu. Ladění programu zajistí dodavatel softwaru na základě zkušenosti z poloprovozu. Účast na testování přislíbili konkrétní zástupci Národního archivu, Archivu hlavního města Prahy, Státního oblastního archivu v Zámrsku. Zapojení mohou být

další, pokud o to projeví zájem. Údržbu a rozvoj systému z dlouhodobého hlediska zajistí komunita jeho uživatelů z řad archivů formou sdružování prostředků. Tato otázka již byla projednána na poradě ředitelů Národního archivu, státních oblastních archivů a archivů měst konané ve dnech 22.-23.5. 2012 v Praze.

14) Doplnující informace:

Jedná se o nově předkládanou výzkumnou potřebu v gesci odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, u níž není žádáno o financování z jiných zdrojů

Datum:

.....
Jméno a podpis
kontaktní osoby předkladatele

.....
Jméno a podpis
odpovědné osoby předkladatele